

۲۱۳۱۲۶۶

اسلامی مکتب

مدیریت مالی از دید مکتب اسلام

مؤلف:

وحیدہ خواجہ پور

سازمان	خواجه‌پور، وحیده، ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدیدآور	مدیریت مالی از دید مکتب اسلام / مولف وحیده خواجه‌پور،
مشخصات نشر	تهران: سنجش و دانش، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۵۹ ص.
شابک	۲۵۰۰۰۰ ریال-7-۱۱۱۳-051113-978-622:
وضعیت فهرست نویسی	فیا
پادداشت	کتابنامه: ص، ۱۵۹.
موضوع	امور مالی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	Finance -- Religious aspects -- Islam
موضوع	امور مالی (فقه)
موضوع	Finance (Islamic law)
موضوع	مدیریت مالی
موضوع	Finance -- Management*
موضوع	مدیریت (اسلام)
موضوع	Management -- Religious aspects -- Islam
رده بندی کنگره	BP۲۲۰/۲
رده بندی دی‌سی	۳۹۷/۴۸۳۳
شماره کتابشناسی	۷۰۵۷۷۸۴

عنوان: مدیریت مالی از دید مکتب اسلام

مولف: وحیده خواجه‌پور

ناشر: سنجش و دانش

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۷-۱۱۱۳-۰۵-۶۲۲-۹۷۸

نشانی: میدان انقلاب، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پلاک ۱۲۶.

تلفن: ۰۲۱۶۱۲۶

«کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد»

www.sanjesh.ir

sanjeshodanesh@iran.ir

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

ISBN 978-622-05-1113-7

786220

511137

فهرست مطالب

۸		مقدمه:
۸		مدیریت مالی؛ تعاریف و مفاهیم:
۱۰		تاریخچه مدیریت مالی:
۱۲		محدوده و عناصر کلیدی مدیریت مالی:
۱۳		اهداف مدیریت مالی:
۱۴		عملکردهای مدیریت مالی:
۱۶		نقش فناوری در مدیریت مالی؛ ظهور فین تک‌ها:
۱۹		تعریف مدیریت مالی:
۱۹		قلمرو مدیریت مالی:
۲۰		تعریف انسان و مدیریت مالی:
۲۰		علم مدیریت مالی:
۲۱		مکتب مدیریت مالی:
۲۲		حقوق مدیریت مالی:
۲۲		نظام مدیریت مالی:
۲۳		جایگاه علم مدیریت مالی:
۲۳		مدیریت مالی اسلامی:
۲۴		تعریف فقه:
۲۶		فصل دوم:
۲۶		قواعد فقهی و کاربرد آن در مدیریت مالی:
۲۷		تعریف قاعده فقهی:
۲۸		ویژگی قاعده نفی ضرر:
۳۲		فصل سوم:
۳۲		مالکیت:
۳۵		تعریف مالکیت:
۳۵		مال و انواع آن:
۳۶		اقسام مالکیت:
۳۶		ویژگی‌های مالکیت دولت اسلامی (انفال):
۳۷		آثار حقوقی مالکیت خصوصی:
۳۹		فصل چهارم:
۳۹		مدیریت مالی بازرگانی:
۴۰		سود بازرگانی:
۴۱		مفهوم ربا:
۴۱		اقسام ربا:
۴۲		قراردادهای بازرگانی:

۴۳	شرایط موضوع قرارداد.....
۴۴	فعالیت‌های مدیریت مالی حرام.....
۴۴	اقسام فعالیت‌های مدیریت مالی حرام.....
۴۵	انواع قراردادهای بازرگانی.....
۵۱	فصل پنجم:.....
۵۱	مدیریت مالی در منابع طبیعی و محیط زیست.....
۵۲	۱- اهمیت منابع طبیعی.....
۵۲	۲- تعریف منابع طبیعی و اقسام آن.....
۵۳	۳- حقوق منابع طبیعی در اسلام.....
۵۶	مفهوم محیط زیست.....
۵۸	فصل ششم:.....
۵۸	مدیریت مالی در اقتصاد.....
۵۹	مقدمه.....
۵۹	موضوع بخش عمومی.....
۶۰	مدیریت مالی بخش عمومی با توجه به.....
۶۰	استفاده از تحلیل مدیریت مالی فرد و..... مدیریت مالی بخش عمومی.....
۶۱	کمیابی و تخصیص منابع بین بخش درختی و بخش خصوصی.....
۶۲	قلمرو و حوزه فعالیت دولت (اثرات مدیریت مالی سیاست‌های دولت).....
۶۲	تخصیص منابع (نقش تخصیص منابع).....
۶۴	توزیع درآمد و ثروت (نقش توزیع درآمد).....
۶۴	ثبات مدیریت مالی (نقش تثبیت کننده دولت).....
۶۵	قلمرو حکومت اسلامی.....
۷۱	فصل هفتم:.....
۷۱	نگاهی به مدیریت مالی اسلامی در بحث بیمه و عدالت.....
۷۲	تعریف عدالت مدیریت مالی.....
۷۲	عوامل پیدایش تفاوت‌های مدیریت مالی.....
۷۴	عدالت مدیریت مالی از منظر مکتب اسلام.....
۷۵	افراد زیر پوشش تأمین اجتماعی.....
۷۶	مسئول تأمین اجتماعی.....
۷۷	منابع تأمین اجتماعی.....
۸۱	فصل هشتم:.....
۸۱	نظام مالی در اسلام.....
۸۲	تعریف نظام مالی.....
۸۳	نظام مالی در مدیریت مالی اسلامی.....
۸۳	تعریف پول.....
۸۴	ماهیت پول‌های اعتباری.....

۸۵	آثار مدیریت مالی پول
۸۸	بیع دین
۹۰	فصل نهم:
۹۰	هئیری در مدیریت اسلامی
۹۱	اهمیت مدیریت
۹۳	فصل دهم:
۹۳	منابع و متون اسلامی
۹۴	چرا باید منابع اسلامی را بشناسیم؟
۹۴	منابع و متون اسلامی:
۹۵	ابعاد سنت:
۹۵	سنت معصوم دو رنه ادب:
۹۷	فصل یازدهم:
۹۷	مبانی مدیریت اسلامی
۹۸	جهان بینی:
۹۸	ضرورت وجود جهان بینی مسئولان
۹۸	انواع جهان بینی:
۱۰۰	ماهیت انسان:
۱۰۲	فصل دوازدهم:
۱۰۲	نظام ارزشی مدیریت اسلامی
۱۰۳	ارزشها:
۱۰۳	نحوه‌ی شکل گیری و بروز رفتار انسانی سه مرحله دار
۱۰۴	ویژگیهای نظام ارزشی اسلامی:
۱۰۵	سود و منفعت نامحدود:
۱۰۷	مدیریت ارزشی:
۱۰۷	ویژگیهای مهم مدیریت ارزشی:
۱۰۸	تفاوت نظام مدیریت ارزشی اسلام با سایر مکاتب:
۱۰۹	حوزه‌های تأثیر نظام ارزشی اسلام:
۱۱۰	انسان به سه علت نمی تواند تصمیم گیری عقلایی محض داشته باشد:
۱۱۱	چند نمونه از ارزشهای سازمانی:
۱۱۲	فصل دوازدهم:
۱۱۲	تجلی ارزشهای اسلامی در عرصه‌ی مدیریت
۱۱۳	برخی از ویژگیهای مدیریت اسلامی:
۱۱۳	پیامبر اسلام الگوی مدیریت اسلامی:
۱۱۶	فصل سیزدهم:
۱۱۶	اوراق مالی اسلامی (صکوک)
۱۱۷	صکوک چیست؟

۱۱۸	تفاوت صکوک با اوراق قرضه با درآمد ثابت
۱۱۸	تشابه صکوک با اوراق قرضه
۱۱۹	مزایای استفاده از ابزارهای مالی اسلامی: صکوک
۱۱۹	انواع اوراق بهادار مالی اسلامی: صکوک
۱۲۴	قرارداد سلف
۱۲۴	قراردادهای آینده (آتی)
۱۲۴	قراردادهای معاوضه
۱۲۵	قراردادهای اختیار معامله
۱۲۹	انواع اوراق اجاره
۱۳۰	شیوه تأمین مالی اوراق صکوک اجاره
۱۳۱	انواع ریسک اوراق بهادار اسلامی (صکوک)
۱۳۲	نحوه معامله صکوک
۱۳۳	فصل چهاردهم:
۱۳۳	مبانی شرعی اوراق بهادار اسلامی (صکوک)
۱۳۴	مقدمه
۱۳۶	انواع اوراق بهادار
۱۴۰	گروه دوم: اوراق مبتنی بر خرید و فروش
۱۴۷	د. تضمین اصل سرمایه در همه اوراق بهادار اسلامی با صکوک شخص ثالث
۱۴۹	فصل پانزدهم:
۱۴۹	عدالت و مدیریت اسلامی
۱۵۰	عدالت هدف مدیریت:
۱۵۰	عدالت در کلام امام علی (ع):
۱۵۱	عدالت در دیدگاه دانشمندان:
۱۵۲	ارتباط عدالت و حکومت از نظر استاد مطهری:
۱۵۲	ابعاد عدالت اجتماعی:
۱۵۴	عدالت اجتماعی در حوزه‌های مختلف تعریف می‌شود:
۱۵۴	مصادیق عدالت از دیدگاه امام علی (ع):
۱۵۵	عدالت مدیریت مالی از دیدگاه شهید مطهری:
۱۵۶	دولت برای تحقق عدالت اجتماعی چند وظیفه‌ی مشخص دارد:
۱۵۶	موانع تحقق عدالت مدیریت مالی:
۱۵۷	ابزارهای تأمین عدالت اجتماعی:
۱۵۸	منابع

تأمین نیازهای مالی و امور مرتبط با آن یکی از اولین و مهم‌ترین الزاماتی است که در دنیای رقابتی امروز، کسب‌وکارهای مختلف با آن مواجه هستند. به‌نوعی می‌توان گفت، تمامی فعالیت‌های سازمانی به نحوی وابسته به امور مالی است و در صورتی که سازمان از نظر امور مالی با مشکلی مواجه شود، کل حیات سازمان به خطر می‌افتد. در این مقاله سعی شده تا با مرور اجمالی مفاهیم و تعاریف مرتبط با مدیریت مالی، برخی از مهم‌ترین فرآیندهای مرتبط با این حوزه در سطح بنگاه معرفی و تبیین گردد.

مدیریت مالی؛ تعاریف و مفاهیم:

اگر بخواهیم تعریفی علمی و آکادمیک از مدیریت مالی بیان نماییم، می‌توان گفت: «مدیریت مالی به معنای برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، تأمین، کنترل فعالیت‌های مالی، مانند تأمین بودجه و استفاده از وجوه شرکت است. علاوه بر این، اعمال اصول مدیریت عمومی در منابع مالی شرکت، از دیگر مواردی است که در مدیریت مالی انجام می‌گیرد.»

مدیریت مالی را می‌توان کاربرد اصول و مفاهیم اقتصادی برای تصمیم‌گیری و حل مسئله دانست؛ به بیان ساده می‌توان گفت، مدیریت مالی همان اقتصاد کاربردی است که می‌بایست با به‌کارگیری مبانی و مفاهیم اقتصاد خرد و کلان و دیگر مباحث مرتبط با اقتصاد، در مدیریت امور مالی کسب‌وکار انجام گیرد. به‌طور کلی، می‌توان مفهوم «مدیریت مالی» را به سه حوزه کلان و در عین حال مرتبط با هم تفکیک نمود:

۱. مدیریت مالی گسب و کار: این حوزه که تحت عنوان «Corporate Finance» و یا «Business Finance» نامیده می‌شود، بر فرآیندهای مالی بنگاه‌های کسب و کار متمرکز است که در نهایت به اتخاذ تصمیمات مالی در واحدهای تجاری مختلف منجر خواهد شد. از وظایف اصلی یک مدیر مالی، می‌توان به حفظ و کنترل نقدینگی شرکت، مدیریت امور مرتبط با استقراض از بانک و انتشار اوراق قرضه و سهام اشاره نمود.

۲. سرمایه‌گذاری: این حوزه بیشتر با قیمت‌گذاری اوراق بهادار و رفتار بازارهای مالی سروکار دارد. به عنوان مثال، مأموریت اصلی یک مدیر سرمایه‌گذاری شامل ارزش‌گذاری سهام، انتخاب اوراق بهادار برای یک صندوق بازنشستگی و یا ارزیابی عملکرد سبد سرمایه‌گذاری شرکت باشد.

۳. مؤسسات مالی: این حوزه تا حدی کلان‌تر از موارد قبلی بوده و بیشتر به شرکت‌های مالی نظیر بانک‌ها مربوط می‌شود.

باید توجه داشت، فارغ از حوزه مدیریت مالی و تفاوت‌های کوچک و بزرگ بین آن‌ها، فرآیندهای عمومی در تمامی موارد مشابه بوده و برای مدیریت صحیح آن نیاز به دانش یکسانی است. از مهم‌ترین ویژگی‌های مدیریت مالی می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

دانشی تحلیلی و مبتنی بر اصول اقتصادی است؛

از داده‌های مالی و اطلاعات حسابداری به عنوان نهاده ورودی تصمیم‌گیری استفاده می‌نماید؛

هدف اصلی آن چگونگی استفاده بهینه از دارایی‌های مالی و افزایش بهره‌وری سرمایه‌گذاری